

Obsah

Slovo na cestu	5
Poděkování	6
Předmluva	11
Úvod	13
1 Zamyšlení nad metodami	15
1.1 Metody nácviku a výuky	15
1.2 Metoda aktivního učení	17
1.3 Pojem učení	18
1.4 Podmínky učení	19
2 Proces raného učení	21
3 Pohyby – nezbytný předpoklad učení	23
3.1 Jak se učí pohybům dítě bez postižení	23
3.1.1 Plod – pohyby a prožitky plodu	23
3.1.2 Novorozenec – pohyby kombinované s hmatovou zkušeností	24
3.1.3 Kojenec – pohyby kombinované se zrakovou zkušeností	25
3.1.4 Kojenec – pohyby kombinované se sluchovou zkušeností ...	25
3.1.5 Kojenec – pohyby a ostatní smyslové zkušenosti	26
3.1.6 Pohyb jako emocionální projev	27
3.1.7 Závěr	27
3.2 Jak se učí pohybům zrakově postižené děti a děti s více vadami	27
3.2.1 Nedonošené dítě	28
3.2.2 Donošené dítě se zrakovým postižením nebo s více vadami	28
3.3 Dítě se učí vykonávat zapomenuté pohyby	29
3.3.1 Dítě se učí pohybu prostřednictvím kinematických pohybů	29
3.3.2 Dítě se učí pohybu prostřednictvím hmatových a sluchových zkušeností	31

3.3.3	Dítě se učí pohybu prostřednictvím zrakové zkušenosti	32
3.3.4	Dítě se učí pohybu prostřednictvím čichové zkušenosti	32
3.3.5	Dítě se učí pohybovat rukama a prsty	32
3.3.6	Dítě se učí hýbat nohama a chodidly	36
3.3.7	Dítě se učí pohybovat ústy	40
3.3.8	Dítě se učí hýbat hlavou	41
3.4	Význam opakování a přestávek	42
3.5	Význam srovnávání	44
3.6	Pohyby jako emocionální reakce	44
3.7	Závěr	45
4	Dítě se učí koordinaci pohybů	46
4.1	Dítě se učí používat ruce ve středové linii těla a složitějším pohybům rukou	46
4.1.1	Jak se učí používat ruce ve středové linii těla dítě bez postižení	46
4.1.2	Jak se učí používat ruce ve středové linii těla zrakově postižené dítě nebo dítě s více vadami	47
4.2	Ovládání hlavy	51
4.2.1	Kojenec bez postižení	51
4.2.2	Zrakově postižené dítě a dítě s kombinovaným postižením	52
4.3	Dítě se učí sedět bez opory	53
4.3.1	Dítě bez postižení	53
4.3.2	Zrakově postižené dítě a dítě s kombinovaným postižením	54
4.4	Dítě se učí samostatně stát a chodit	58
4.4.1	Dítě bez postižení	59
4.4.2	Zrakově postižené dítě a dítě s kombinovaným postižením	61
5	Hračky a pomůcky	66
5.1	Zvláštní pomůcky sériově vyráběné	67
5.2	Zvláštní pomůcky vyrobené doma	73
5.3	Hračky a předměty	78

6	Dítě se učí žvýkat	81
6.1	Jak se učí žvýkat dítě bez postižení	81
6.2	Jak se učí žvýkat zrakově postižené dítě nebo dítě s více vadami	82
7	Dítě se učí jíst	86
7.1	Chování dospělého	86
7.2	Chování dítěte	87
7.3	Změny v chování dospělého	88
7.4	Pomáháme postiženému dítěti učit se jíst	89
8	Dítě se učí svlékat a oblékat	93
8.1	Jak se učí svlékat a oblékat dítě bez postižení	93
8.2	Jak se učí svlékat a oblékat zrakově postižené dítě nebo dítě s více vadami	94
9	Dítě se učí hrát si konstruktivně	98
9.1	Dítě se učí dávat jeden předmět do druhého	98
9.2	Dítě se učí rozebírat skládací hračky	101
9.3	Stadia vyndávání hraček z krabice	102
9.4	Dítě se učí rozeznávat množství	104
9.4.1	Jak se učí rozeznávat množství dítě bez postižení	104
9.4.2	Jak se učí rozeznávat množství nevidomé dítě a dítě s kombinovaným postižením	105
9.5	Jak je důležité hrát „na bouchanou“	107
9.6	Dítě se učí stavět předměty na sebe	109
10	Vynechané kroky a vše, o čem jsme dosud nehovořili	111
	Další publikace Lilli Nielsenové	112
	Příloha 1	
	Výroba a distribuce specifických pomůcek	115
	Příloha 2	
	Střediska rané péče	116